

Chytré město

Každý výrobek, stroj, stavba či zařízení jednou fyzicky či morálně zestárne a musí se opravit, přestavět nebo vyměnit. Ne jinak je tomu i s budovami a městy. Technické systémy zastarají, fyzické struktury již nevyhovují nárokům a požadavkům. Přestavby měst byly v minulosti běžné (zejména po velkých požárech a válkách) a stojí i před námi. Lidé již chtějí bydlet jinak, nechť se proplétat mezi auty a dívat se na chátrající fasády, nechť zbytečně utrácet za drahou vodu a energii. Navíc nás pravděpodobně postihnou i globální změny klimatu, zejména oteplení a sucha.

Nová doba, počátek 3. tisíciletí, nám ale přináší i nové možnosti. Umíme regulovat, usměrňovat a inteligentně ovládat přesuny energií, surovin i informací. Umíme zachytit sluneční energii, přeměnit ji v elektrickou a uskladnit ji. To vše decentrálně, lokálně a s ohledem na individuální potřeby. Objevují se nové dopravní systémy, elektrická kola a vozidla s hybridním pohonem. Využíváme nové technologie, citlivou elektroniku a nové stavební hmoty. Máme větší možnosti volby mezi alternativami a učíme se chovat se zodpovědně a úsporně.

Tomu všemu budeme muset přizpůsobit chod města a jeho struktury. Musíme se naučit jinak myslet, plánovat a projektovat. Po roce 2020 bychom měli stavět již jen budovy s téměř nulovou spotřebou energie a vody. Musíme se naučit využívat obnovitelné zdroje, akumulovat a recyklovat. Odpady již nebudou určeny k likvidaci, ale přednostně k dalšímu využití.

Veřejná hromadná doprava bude sloužit bezpečně, pružně a spolehlivě všem. Z pohledu udržitelné sanitače budou voda, živiny i energie v odpadních vodách obsažené úsporně recyklovány. Dešťovou vodu budeme zadržovat a účelně opět využívat. V každé místnosti bude okamžitý přístup na internet. Upravená veřejná

prostranství budou sloužit lidem zejména pro každodenní setkávání, oddech a kulturní využití. Na každé křižovatce bude monitoring čistoty vzduchu, který tam budeme nuceni dýchat.

Jak můžeme my přispět k soběstačnosti a udržitelnosti města? Jen pokud bude většina budov soběstačných, bude soběstačné i město. Pokud bude většina objektů dobře zateplených, bude energeticky úsporné i celé město. Pokud bude většina ulic čistých, krásných a zdravých, bude čisté, krásné a zdravé celé město. Pokud bude zeleň u každého domu a na každém pozemku, bude město zelené a vzduch dýchací. A po-

kud bude inteligentně regulovatelný každý dílčí systém, lze spravovat i celé město jako chytré město.

Cílem konceptu chytrého města, který navrhujeme, je zajistit obyvatelům nadstandardní komfort bydlení, zvýšit jejich životní úroveň a posílit zdraví. Přestože pořizovací ceny těchto nových technologií nejsou zanedbatelné, z dlouhodobé perspektivy se vynaložené náklady vrátí - nejen poskytováním komfortem, ale i dosaženými úsporami a dalšími efekty. Díky inteligentním technologiím pro pokročilé ovládání zásobování, topení, větrání, osvětlení, stínění, klimatizaci, zavlažování i dopravu lze výrazně snížit spotřeby zdrojů i provozní náklady.

Plné využití potenciálu konceptu chytrých budov a chytré infrastruktury se však neobejde bez rozsáhlých stavebních úprav. Proměnu běžné ulice na tu chytrou je proto vhodné spojit buď rovnou s výstavbou nových budov a zařízení, anebo přinejmenším s jejich plošnou generální rekonstrukcí. Již nyní se musíme začít připravovat na tyto koncepční změny. Měli bychom pochopit a začít brát vážně hesla jako „město bez aut“, „zdravé město“, „bezpečné město“, „kulturní město“ nebo „zelené město“. Jakou budoucnost si my nyní připravíme, takovou ji my a naše děti také budeme mít.

Ing. arch. Stanislav Kovář

Stop nevkusné reklamě!

S blížícím se půlkulovým výročí založení se naše jihočeská metropole obléká do slavnostního šatu. Domy v centru i na předměstích zdobí vkusné poutače a reklamní panely. A co teprve večer, kdy se rozzáří světla kasin a heren, kterých je zde stejně jako různých mega giga super marketů a skladovacích hal. Za vlahých letních večerů městem hlaholí motory luxus-

ních vozů naší elity a starobylé náměstí ožívá. Brzy se vyrovnáme Las Vegas, Abu Dhabi nebo Detroitu. Na takové město může být Hrdý jihoček i Pražák. Ani výlet lodí na Hlubokou po splavné Vltavě nemusí být příliš dlouhý

A. Biegler
foto Frykulín

PIRÁTI | ZELENÍ | ZMĚNA KLÍČOVÉ HNUTÍ

...jde to i jinak

Tiskový a elektronický občasník koalice Společně pro České Budějovice

/ Číslo 2/2014 /

kandidátka č.

11

170 milionů z rozpočtu na letiště za hodně peněz málo muziky

Univerzálním nástrojem pro ovlivňování a řízení chodu města je rozpočet (v současnosti dosahující bezmála 2 miliard korun ročně). Každoročně mu zastupitelstvo věnuje několik hodin svého jednání! Čtete dobře, několik hodin rozpravy ročně, ne měsíčně, neřku-li častěji. Žalostně málo! Občané města nemají k dispozici rozpočet v přehledné a srozumitelné formě. Proto jen málokdo je ochoten prokousávat se stovkami stran ročního rozpočtu na webu města, zjišťovat si oprávněnost a přiměřenost výdajů či podílet se jeho sestavování. Dosavadní politické reprezentace se ani svých občanů na názor k rozpočtu neptají a žádné diskuse neorganizují. I tak jsme si v rozpočtech posledních osmi let vyhledali, že město

České Budějovice vydalo na provoz krajského letiště cca 170 milionů korun. Trochu drahý špás na to, že zde přistávají vlastně jen malá letadla soukromých osob. Za stejnou dobu se na cyklistické stavby z rozpočtu vydalo jen polovina této částky. Přitom – jak často sednete v Budějovicích do letadla a jak často na kolo? To nemluvíme o tom, že pozemky a budovy na letišti patří výhradně jč. kraji nikoliv městu.

Nemálo peněz bylo vydáno na výkupy pozemků pro výstavbu tzv. Zanádražní komunikace. Jedná se o desítky a stovky milionů Kč. Sporný přínos této stavby je umocněn pochybnostmi o předražování výkupních cen. O tom radostně mluví šťastní majitelé vykoupených nemovitostí v hostincích.

Jinou kapitolou předražené zakázky byla před několika lety „opravená“ lávka pro pěší z Průmyslové ulice do Suchého Vrbného. Provedené práce, které soudný člověk musel odhadnout nanejvýš na jeden milion korun, byly překvapivě vyfakturovány a zaplacené! z rozpočtu pěti milionů korun.

Otazníky vyvolává i výše financování Jihočeského divadla z rozpočtu města. Přestože ještě kolem roku 2000 činila dotace města kolem 50 milionů korun, v letošním dosahuje téměř 90 milionů. Inflací to není a zdvojnásobením činnosti divadla taky ne. Aby bylo jasno: divadlo jako důležitá instituce má naši podporu. Přesto je nutné bavit se o podílu města na jeho financování. Je s podivem, že město

financuje polovinu provozu krajského letiště a kraj nefinancuje Jihočeské divadlo – přestože je to kulturní instituce s krajským přesahem. Třeba by se v divadle dalo ušetřit na hostování některých „celebrit“ nebo příliš nákladných scénických výpravách. To by však musela být zřízena a fungovat dozorčí rada divadla. Ta však není. Žádná instituce a ni žádná zakázka hrazená z rozpočtu města nesmí být bez občanské kontroly. Jádro této kontroly ovšem leží již na počátku – v přípravě rozpočtu. Občané musí mít přístup k jeho přípravě a zastupitelé mu musí věnovat daleko více času. I o tom píšeme na jiném místě našich novin (viz článek A.Hořčica: O participaci SPOLEČNĚ)

Svatomír Mlčoch, Ivo Vlasatý

o spojování místo rozdělávání

V letošních komunálních volbách v Českých Budějovicích je sedmáct podaných kandidátek. O jednu více než ve volbách r. 2010. Svědčí to o mnohém. V prvé řadě o tom, že některé názorové proudy se stále více rozpadají a drolí. Bývalí i současní funkcionáři ODS tak v Českých Budějovicích postavili pět kandidátek. Je to s podivem, ale pravice či středopravé spektrum nabízí ještě nejméně tři či čtyři jiné kandidátky. My jsme se vydali opačným směrem a spojili čtyři subjekty dohromady. Jsme de facto jediná koaliční kandidátka v Budějovicích. Společně hodláme pokračovat i po zvolení do zastupitelstva. Myslíme si, že i rada města by měla být především společným projektem všech zvolených zastupitelů, nejen jejich některé části. Zveme vás k volbám a po nich k pravidelné kontrole naší práce. Budeme připraveni skládat z ní účty.

Vedeme střídmou kampaň nezávislou na velkých sponzorech.

Pomůže nám, pokud nás podpoříte - číslo transparentního účtu 200074033/2010.

Účet si můžete prohlédnout na našem webu. Do zprávy pro příjemce, prosíme, uveďte své jméno. Můžete připojit vzkaz nebo účel, na který si přejete, abychom peníze využili.

www.spolecnecb.cz | facebook.com/spolecnecb

V Českých Budějovicích mizí zelené klíny a plochy

Když ve 20. letech 20. století varovali budějovičtí patrioti před zástavbou do té doby nedotčených luk a polí i jiných volných ploch, netušili zcela jistě, jakých ataků krajiny a veřejného prostoru se po sto letech dožijí současníci. Některá od té doby zastavěná území sice již vnímáme pozitivně (např. Havlíčkovu kolonii), ale hodnoty krajinné konfigurace vtisknuté městu na soutoku dvou řek, by měly být rozvíjeny citlivě - obdobně jako dříve, např. při založení Stromovky či Českovrbenkých rybníků. Vnímání volných ploch pouze jako příležitosti pro jakoukoliv dopravní, obchodní či bytovou zástavbu, bez dlouhodobé vize, lze považovat za velmi škodlivé a ohrožující prostor města. Kaskáda vadných rozhodnutí bohužel přesahuje již několik generací. Následky jsou zřejmé až z časového odstupu. K nejzávažnějším lze přičíst vltavský levobřežní průtah městem přivádějící dopravu do centra. Ten přetíná přirozené a žádoucí propojení obou břehů a zapojení již zmíněné Stromovky blíže k historickému jádru města. Později pak došlo místo původně

vební dehonestování jejich břehů za velmi kontraproduktivní. Současně preferované řešení dopravní obsluhy města mimo jiné reprezentované zvláště Jižní a Severní spojkou zásadně negativně ovlivní obyvateli města ceněné rekreační partie. Stávající trend zahušťující zástavbu historických předměstí domy, které nerespektují měřítka okolních staveb a přinášejí vybetonované dvory, je možné vnímat jako jev ohrožující kvalitu života ve městě a do budoucna nepochybně zatěžující rozpočet města. Ke zlepšení současného stavu je nezbytné dát ve městě přednost lidem před auty a cíleně je motivovat ke změně životního stylu obdobně jako je to ve vyspělých evropských městech. České Budějovice mají stále významný potenciál pro pozitivní změny a kvalitní městský plnohodnotný tolerantní život pro všechny generace. Kvalitní bydlení se zelení v dosahu bylo již v minulosti ve městě naprosto reálné v míře až překvapivé. Například tzv. Hájičkův dům se zahradou se sochařskou výzdobou ve Štítěnské ulici byl považován za inspiraci tehdejší bytové kultury. Jeho současný

stav charakterizuje hodnotové kategorie, ve kterých se pohybují hlavní aktéři odpovědní za dnešní tristní stav. Celá řada modernistických a funkcionalistických domů a vil si uchovála užitou estetickou kvalitou do současnosti. Mělo by snad již být normální vyjít či vyjet z centra

a předměstí do okolní krajiny bez barier, vykoupat se v některé z řek či rybníku v okolí, dopřát si hodnotný zážitek z bohaté nabídky kulturní produkce v historických nebo architektonicky kvalitních nových prostorech. Mělo by již být normální využít veškerých dostupných veřejných služeb sociálních, dopravních apod. a najít ve svém okolí bezpečný veřejný prostor vlnivý k jeho uživatelům.

Ing. arch. Vladimír Musil

čtyři

O participaci SPOLEČNĚ

V pondělí 12. května 2014 se v kulturním klubu Kredance uskutečnila druhá ze série besed, které pořádá koalice „SPOLEČNĚ PRO ČESKÉ BUDĚJOVICE“ (Zelení, Piráti, Změna, Klíčové hnutí s podporou dalších iniciativ a hnutí) jako součást programových debat ke komunálním volbám. Na úvod vystoupil Svatomír Mlčoch s koaličním návrhem na

reformu samosprávy. Hlavními prvky návrhu jsou participativní rozpočet, občanské panely, místní referendum k otázkám rozvoje a hospodaření města a decentralizace, tj. zřízení samosprávy a městských částí. Hlavním hostem besedy byl Tomáš Tožička z Alternativy zdola, který je také kandidátem do evropského parlamentu

koaliční strany

s podporou ProAltu

Strana zelených
ceskebudejovice.zeleni.cz

www.pirati.cz

www.klicovehnuti.cz

ZMĚNA
www.zmena.cz

Městu chybí srozumitelná orientace v MHD

Jak návštěvníkům Českých Budějovic zpříjemnit pobyt ve městě? Například veřejnou dopravou. Představte si, že zavítá někdo do Č. Budějovic za známým třeba na Vltavu. Nebo někdo jiný např. za lékařem na polikliniku jih. Přijede vlakem nebo autobusem na nádraží. A co dál? Kam si má jít stoupnout na zastávku? Mnoho lidí si třeba na internetu najde, že se dostane např. linkou č.5 (směr Máj na Vltava střed nebo směr Rožnov na Jižní polikliniku). Pořád ale neví, kam jít na zastávku. Jedna se nachází u Železniční Polikliniky a druhá u Grandu. Pěkná procházka, pokud člověk dojde na tu špatnou. Existující plánek zastávek před nádražím na současných označcích nic neřeší. Je hezké, když víme, kde je označnick s názvem Grand, Komerční banka apod. Bohužel je nutno říci, že kompetentní lidé a to náměstkyně primátora pro dopravu paní Popelová (Občané pro Budějovice) a předseda představenstva dopravního podniku pan Dolejš pověřený jeho řízením (lídr TOP 09) stále nechápu, a ze služebních aut ani nemohou pochopit, ten zásadní problém. Pořád člověk neví, kam má jít, když chce jet třeba na Vltavu. Ideální by byly větší plánky u východu z vlakového nádraží, od autobusového nádraží (Mercury). To může narazit na nesouhlas vlastníků přísluš-

ných budov. Pro začátek by mohlo stačit tyto již vytištěné plánky doplnit seznamem významných míst např. v tomto stylu:

Odkud přímo do městských čtvrtí a okolních obcí

Sídlíště Šumava – Sídlíště Máj linka č. 1,3,21

Sídlíště Vltava střed – Sídlíště Máj
Železniční poliklinika linka č. 5

Sídlíště Vltava – České Vrbné
Grand linka č. 9

Odkud přímo na významná místa

Poliklinika sever-Výstaviště
Mercury linka č. 1,3,21

Poliklinika sever-Mariánské n.-Družba-IGY
Železniční poliklinika linka č. 11

Místa s přestupem

Hřbitov Otýlie, Nemanice
přestup Poliklinika Sever na linku č.2

Včelná, Boršov
přestup Poliklinika Jih na linku č. 7

Přes snahu územní komise č. 4, jejímž jsem členem, inteligentní označení směrů MHD nebylo dosud instalováno.

Martin Předota

I vy můžete spolupřispět náš program. Uvítáme Vaše náměty.
www.spolecnecb.cz nebo [facebook.com/spolecnecb](https://www.facebook.com/spolecnecb)